

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર અને અન્ય

વિ.

વિનાયક

જાન્યુઆરી ૬, ૧૯૭૭

[વાય. વી. ચંદ્રચુડ અને પી. એન. સિંઘલ, ન્યાયમૂર્તિઓ]

સિનિયોરીટી અને પગારની બાકી રકમ-રાજ્યોના પુનર્ગઠન પર મધ્યપ્રદેશમાં સામાવાળા સરકારી કર્મચારીને જોમ્બે અને પછી મહારાષ્ટ્રમાં ફાળવવામાં આવ્યા-સિનિયોરીટી લિસ્ટમાં અતિક્રમણ, મહારાષ્ટ્ર સરકારના રપ.ર. ૧૯૬૫ ના પરિપત્ર નં. એસઆરવી-૧૦૬૪-ડી બાબતે ફરિયાદ રાજ્યોના પુનર્ગઠનથી ઉદ્ભવતા સિનિયોરીટી અને અતિક્રમણના પ્રશ્નોને નિયંત્રિત કરતું નથી-માત્ર ૧૦.૩.૧૯૬૦ નો પરિપત્ર નં. એસઆર-આઈએનટી-૧૦૫૯-વીઆઈ-૯ સામાવાળાના કેસમાં લાગુ પડે છે. ૧૯૬૫ નો પરિપત્ર ફાળવેલ સરકારી કર્મચારીઓ (સમાવેશ, સિનિયોરીટી, પગાર અને ભથ્થાં) નિયમો ૧૯૫૭ ના

નિયમ ૨૧ હેઠળના અધિકારો, જો કોઈ હોય તો, છીનવી લેતો નથી-નિયમ ૨૧ નો વ્યાપ.

રાજ્યોના પુનર્ગઠનના પરિણામે, મહારાષ્ટ્ર સરકારે સમય સમય પર સિનિયોરીટી લિસ્ટ પ્રસિદ્ધ કર્યા, જેમાં સામાવાળાને ભૂલથી સિનિયોરીટીનું નીચું સ્થાન આપવામાં આવ્યું, જેના પરિણામે જુનિયરોને બઢતી મળી અને તેમની બઢતીમાં અયોગ્ય રીતે વિલંબ થયો. સામાવાળાએ તેમની સિનિયોરીટીની યોગ્ય માન્યતા માટે રિટ પીટીશન દાખલ કરી, અને બાદમાં તેમની પીટીશનમાં સુધારો કરી, તેમને અંતિમ ગ્રેડેશન લિસ્ટ મુજબ જે તારીખે બઢતી મળવી જોઈતી હતી તે તારીખથી પૂર્વવર્તી અસરથી પગાર અને ભથ્થાંની બાકી રકમનો દાવો કર્યો, જેમાં તેમને યોગ્ય રીતે મૂકવામાં આવ્યા હતા અને જેને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું. હાઈકોર્ટ દ્વારા રિટ પીટીશન મંજૂર કરવામાં આવી હતી.

આ કોર્ટ સમક્ષ સામાવાળાએ દલીલ કરી કે એલોકેટેડ ગવર્મેન્ટ સર્વિન્ટ્સ (એબ્સોર્પ્શન, સિનિયોરીટી, પે એન્ડ એલાઉન્સિસ) રૂલ્સ, ૧૯૫૭ ના નિયમ ૨૧ હેઠળ, તેઓ તેમની બઢતીની તારીખથી, જેમાં બઢતીની માની લેવાયેલી તારીખનો સમાવેશ થાય છે, તેમનો પગાર અને ભથ્થાં મેળવવા હકદાર છે.

સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા અપીલ મંજૂર કરતા, કોર્ટે ઠેરવેલ કે,

(૧) મહારાષ્ટ્ર સરકારનો ૨૫.૨.૧૯૬૫ નો પરિપત્ર નં. એસઆરવી ૧૦૬૪ સામાવાળાની સેવા શરતોને તેમના નુકસાન માટે બદલવાની અસર ધરાવતો

નથી કારણ કે રાજ્ય સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલ ઉક્ત પરિપત્ર સ્ટેટ્સ રિઓર્ગેનાઇઝેશન એક્ટની કલમ ૧૧૫(૭) ના પ્રોવિઝોના દૂષણ હેઠળ આવતો નથી.

(૨) પરિપત્ર એવા કિસ્સાઓ સાથે કામ કરે છે જ્યાં સરકારી કર્મચારીઓ કે જેમને ઉચ્ચ જગ્યા પર બઢતી માટે અતિક્રમિત કરવામાં આવ્યા હતા તેઓને ઉચ્ચ અધિકારીઓના હુકમ પર પાછળથી બઢતી આપવામાં આવે છે જેઓ અતિક્રમણને ગેરવાજબી માને છે અને જેમને અતિક્રમણના હુકમો રદ કરવાની સત્તા હોવાથી આવા હુકમો રદ કર્યા છે.

(૩) રપ.ર.૧૯૬૫ નો પરિપત્ર રાજ્યોના પુનર્ગઠનના પરિણામે ઉદ્ભવતા સિનિયોરીટી અને અતિક્રમણના પ્રશ્નોને નિયંત્રિત કરવાના હેતુથી નથી. તે પરિપત્ર તેની ભાષા દ્વારા એવા કિસ્સાઓને પહોંચી વળવા માટે બનાવવામાં આવ્યો છે કે જેમાં સ્ટેટ્સ રિઓર્ગેનાઇઝેશન એક્ટની જોગવાઈઓ સિવાય અને રાજ્યોના પુનર્ગઠનમાંથી ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ સિવાય સરકારી કર્મચારીને તેની યોગ્ય સિનિયોરીટી નકારવામાં આવી હતી પરંતુ પાછળથી સિનિયોરીટી લિસ્ટમાં યોગ્ય અને ઉચિત સ્થાન આપવામાં આવે છે.

(૪) મહારાષ્ટ્ર સરકાર દ્વારા રપ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૫ ના રોજ જારી કરાયેલ પરિપત્ર સામાવાળા પાસેથી નિયમ ૨૧ હેઠળ તેમને ઉપલબ્ધ અધિકાર, જો કોઈ હોય તો, છીનવી લેતો નથી. નિયમ ૨૧ હકદારતાના સ્વરૂપમાં નથી. બીજી બાજુ, તે ફાળવેલ સરકારી કર્મચારીના પગાર અને ભથ્થાં મેળવવાના અધિકારને "માત્ર

તે તારીખથી અસર સાથે" મર્યાદિત કરે છે જ્યારથી તે સેવા માટે ઉપલબ્ધ થયો અથવા નિયમ ૨(ડી) માં ઉલ્લેખિત કારણો સિવાય તે રીતે ઉપલબ્ધ થયો હોત.

(૫) સામાવાળાનો કેસ ૧૦.૩.૧૯૬૦ ના બોમ્બે સરકારના પરિપત્ર નં. એસઆર-આઈએનટી-૧૦૫૯-વીઆઈ હેઠળ આવતો હોવો જોઈએ જેમાં તેઓ તેમની વાસ્તવિક બઢતીની તારીખ પહેલાના સમયગાળા માટે પગારની બાકી રકમ માટે હકદાર રહેશે નહીં.

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન: વર્ષ ૧૯૭૬ ની સિવિલ અપીલ નં. ૬૫૧.

(બોમ્બે હાઈકોર્ટના એસ.સી.એ. નં. ૧૨૫૧ ઓફ ૧૯૭૦ માં તારીખ ૧૯-૬-૧૯૭૪ ના ચુકાદા અને હુકમ પરથી સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા અપીલ.)

અપીલકર્તાઓ તરફથી એમ. એન. ફડકે, ગિરીશ ચંદ્ર અને એમ. એન. શ્રોફ.

સામાવાળા તરફથી એસ. વી. ગુપ્તે, એન. કમલાકર અને એ. જી. રત્નપારખી.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ ચંદ્રચુડ દ્વારા આપવામાં આવેલ.

૧ નવેમ્બર, ૧૯૫૬ ના રોજ રાજ્યોના પુનર્ગઠન પર સામાવાળા કે જેઓ તત્કાલિન મધ્યપ્રદેશ રાજ્યમાં એગ્રીકલ્ચરલ ઓવરસીયર તરીકે કામ કરતા હતા તેમને પ્રથમ બોમ્બે રાજ્ય અને બાદમાં મહારાષ્ટ્ર રાજ્યમાં ફાળવવામાં આવ્યા હતા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૮ ના ઠરાવ દ્વારા બોમ્બે સરકારે એગ્રીકલ્ચરલ ઓવરસીયરની જગ્યાને એગ્રીકલ્ચરલ આસિસ્ટન્ટ, ગ્રેડ II ની જગ્યા સાથે સમાન

કરી. જુલાઈ ૧૯૫૮ માં સામાવાળાને એગ્રીકલ્ચરલ સુપરવાઈઝર તરીકે બઢતી આપવામાં આવી હતી અને એપ્રિલ ૧૯૬૭ માં તેમની નિમણૂક એગ્રીકલ્ચરલ ઓફિસરની જગ્યા પર કરવામાં આવી હતી.

રાજ્યોના પુનર્ગઠન પર, મહારાષ્ટ્ર સરકાર દ્વારા ૧૯૬૧ માં એગ્રીકલ્ચરલ આસિસ્ટન્ટ્સ, ગ્રેડ II ની કામચલાઉ સંયુક્ત સિનિયોરીટી લિસ્ટ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી હતી. તે લિસ્ટમાં સમય સમય પર સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, અને આખરે ભારત સરકારે અંતિમ સિનિયોરીટી લિસ્ટને મંજૂરી આપી જે ૨૯ મે, ૧૯૭૩ ના રોજ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી હતી. સામાવાળાને તે લિસ્ટમાં તેમના સ્થાન સામે કોઈ ફરિયાદ નથી, પરંતુ તેમનો કેસ એ છે કે રાજ્ય સરકાર દ્વારા સમય સમય પર તૈયાર કરવામાં આવતી સિનિયોરીટી લિસ્ટ હેઠળ, તેમને ભૂલથી સિનિયોરીટીનું નીચું સ્થાન આપવામાં આવ્યું હતું જેના પરિણામે જે વ્યક્તિઓ હકીકતમાં તેમના જુનિયર હતા તેઓ તેમના કરતા સિનિયર હોવાની ધારણા પર બઢતી પામ્યા હતા. તેથી સામાવાળાએ તેમની સિનિયોરીટીની યોગ્ય માન્યતા માંગવા માટે ૧૪ ઓક્ટોબર, ૧૯૭૦ ના રોજ વર્તમાન રિટ પીટીશન દાખલ કરી. બાદમાં તેમણે તે પીટીશનમાં સુધારો કર્યો અને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ૧૯૭૩ માં મંજૂર કરાયેલ સિનિયોરીટી લિસ્ટ મુજબ તેમને જે તારીખે બઢતી મળવી જોઈતી હતી તે તારીખથી પૂર્વવર્તી અસરથી પગાર અને ભથ્થાંની બાકી રકમની માંગણી કરી. બોમ્બે હાઈકોર્ટની નાગપુર બેન્ચ દ્વારા રિટ પીટીશન મંજૂર કરવામાં આવતા, મહારાષ્ટ્ર રાજ્યએ સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા આ અપીલ દાખલ કરી છે.

આ અપીલમાં નિર્ણય માટે ઉદ્ભવતો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ છે કે શું સામાવાળા તે તારીખથી પગારની બાકી રકમ માટે હકદાર છે જે તારીખે તેમને, સામાન્ય રીતે, બઢતી મળી હોત જો તેમની સિનિયોરીટીને માન્યતા આપવામાં આવી હોત જે છેવટે ૧૯૭૩ માં કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા મંજૂર કરાયેલ સિનિયોરીટી લિસ્ટ હેઠળ માન્યતા પ્રાપ્ત થઈ હતી. આ પ્રશ્નનો જવાબ એ વાત પર નિર્ભર કરે છે કે સામાવાળાના અધિકારો ૧૦ માર્ચ, ૧૯૬૦ ના પરિપત્ર દ્વારા સંચાલિત છે કે ૨૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૫ ના પરિપત્ર દ્વારા. રાજ્ય સરકારનો કેસ એ છે કે અગાઉનો પરિપત્ર લાગુ પડે છે, અને પછીનો નહીં, જ્યારે સામાવાળા દલીલ કરે છે કે તેઓ પછીના પરિપત્ર હેઠળ સમગ્ર સમયગાળા માટે પગારની બાકી રકમ માટે હકદાર છે.

અમને સામાવાળાની દલીલ સ્વીકારવી અશક્ય લાગે છે, જે હાઈકોર્ટને માન્ય રહી છે, કે ૨૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૫ નો પરિપત્ર આ બાબતને નિયંત્રિત કરે છે. તે પરિપત્ર નીચે મુજબ વાંચે છે:

"અગાઉ અતિક્રમિત થયેલા લોકોની પૂર્વવર્તી બઢતી.

મહારાષ્ટ્ર સરકાર

સામાન્ય વહીવટ વિભાગ

પરિપત્ર મેમોરેન્ડમ નં. એસઆરવી-૧૦૬૪-ડી, સચિવાલય,

બોમ્બે ૩૨ (બી.આર.) ૨૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૫/ફાલ્ગુન ૬, ૧૮૮૬.

સરકારનું પરિપત્ર મેમોરેન્ડમ

એવો પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવ્યો છે કે જે કિસ્સાઓમાં સરકારી કર્મચારીઓ કે જેમને ઉચ્ચ જગ્યા પર બઢતી માટે અતિક્રમિત કરવામાં આવ્યા હતા તેઓને પાછળથી ઉચ્ચ અધિકારીઓના હુકમ પર બઢતી આપવામાં આવે છે જેઓ અતિક્રમણને ગેરવાજબી માને છે અને જેમને અતિક્રમણનો હુકમ રદ કરવાની સત્તા હોવાથી તેમ કરે છે, તેમની બઢતી જે તારીખે તેમને ખરેખર બઢતી આપવામાં આવે તે તારીખથી અસરકારક હોવી જોઈએ કે તે તારીખથી જ્યારથી તેમને બઢતી મળવી જોઈતી હતી જો તેમને ખોટી રીતે અતિક્રમિત કરવામાં આવ્યા ન હોત. સરકારે આ પ્રશ્ન પર વિચાર કર્યો છે અને નિર્ણય લીધો છે કે આવા કિસ્સાઓમાં, સંબંધિત સરકારી કર્મચારીઓને તે તારીખથી ઉચ્ચ જગ્યા પર બઢતી આપવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે જે તારીખથી તેમને બઢતી મળી હોત, જો તેમનું ખોટું અતિક્રમણ ન થયું હોત એટલે કે તે તારીખથી જ્યારથી તેમના જુનિયર કે જેમને તેમના પર અતિક્રમણ કરીને બઢતી આપવામાં આવી હતી તેમણે આવી જગ્યાઓ પર કામ કરવાનું શરૂ કર્યું અને તેમને આવી જગ્યા પર પગારની છૂટ આપવામાં આવવી જોઈએ જાણે કે તેમને તે તારીખો પર બઢતી આપવામાં આવી હોય જે તારીખો પર તેમના જુનિયરને

બઢતી આપવામાં આવી હતી અને આવી તારીખોથી પગાર અને ભથ્થાંની બાકી રકમ પણ ચૂકવવામાં આવવી જોઈએ.

(૨) ઉપરના ફકરા ૧ ના હુકમો એવા વ્યક્તિઓના કિસ્સામાં પણ લાગુ પડે છે, જેમને સરકાર દ્વારા હુકમ કરાયેલ પબ્લિક સર્વિસ કમિશનના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતી ગેઝેટેડ જગ્યા પર બઢતી માટે અતિક્રમિત કરવામાં આવે છે પરંતુ જ્યારે તેમના અગાઉના અતિક્રમણને કમિશનની સલાહથી ગેરવાજબી માનવામાં આવે ત્યારે તેમને પાછળથી બઢતી આપવામાં આવે છે.

(૩) પડતર કેસોને ઉપરના ફકરા ૧ અને ૨ માં આ હુકમો અનુસાર નિયંત્રિત કરવા જોઈએ, અને સંબંધિત વ્યક્તિઓને પગાર અને ભથ્થાંની બાકી રકમ ચૂકવવામાં આવવી જોઈએ જો કે બાકી રકમ ૧લી મે ૧૯૬૦ પહેલાના કોઈપણ સમયગાળા સાથે સંબંધિત હોય, તો ચૂકવણી તે તારીખ પછીના એટલે કે ૧લી મે ૧૯૬૦ પછીના સમયગાળા પૂરતી મર્યાદિત છે.

(૪) આ પરિપત્ર મેમોરેન્ડમ નાણાં વિભાગની સંમતિથી તે વિભાગના તારીખ ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૫ ના બિનસત્તાવાર સંદર્ભ નં. ૫૮૧૭વી સાથે જારી કરવામાં આવે છે.

મહારાષ્ટ્ર સરકારના આદેશથી અને નામે.

સહી/- કે. પી. નાડકર્ણ,

આ પરિપત્રની ભાષા નવા રાજ્યોની રચનાના પરિણામે સમીકરણ અને સિનિયોરીટીને લગતા કેસોને આવરી લેવા માટે બિલકુલ અયોગ્ય છે. પરિપત્ર એવા કિસ્સાઓ સાથે કામ કરે છે જ્યાં સરકારી કર્મચારીઓ કે જેમને ઉચ્ચ જગ્યા પર બઢતી માટે અતિક્રમિત કરવામાં આવ્યા હતા તેઓને ઉચ્ચ અધિકારીઓના હુકમ પર પાછળથી બઢતી આપવામાં આવે છે જેઓ અતિક્રમણને ગેરવાજબી માને છે અને જેમને અતિક્રમણના હુકમો રદ કરવાની સત્તા હોવાથી આવા હુકમો રદ કર્યા છે. આવા કિસ્સાઓમાં, પરિપત્ર જોગવાઈ કરે છે કે, સંબંધિત સરકારી કર્મચારીને તે તારીખથી ઉચ્ચ જગ્યા પર બઢતી આપવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે જ્યારથી તેને બઢતી આપવામાં આવી હોત જો તેનું ખોટું અતિક્રમણ ન થયું હોત. વર્તમાન કેસમાં ઉચ્ચ સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા કોઈ હુકમના આધારે સામાવાળાને બઢતી આપવાનો કોઈ પ્રશ્ન નથી. અને કોઈ ઉચ્ચ અધિકારીએ સામાવાળાના કહેવાતા અતિક્રમણને ગેરવાજબી માન્યું નથી. સુધારેલ સિનિયોરીટી લિસ્ટને મંજૂર કરતી વખતે, જેમાં સામાવાળા અગાઉ કરતા ખૂબ ઊંચું સ્થાન ધરાવતા હતા, કેન્દ્ર સરકારે સામાવાળાના અતિક્રમણનો કોઈ હુકમ રદ કર્યો ન હતો કે તેણે સામાવાળાને ઉચ્ચ જગ્યા પર બઢતી આપવાનો નિર્દેશ આપતો કોઈ હુકમ પસાર કર્યો ન હતો. અમને સ્પષ્ટ છે કે રપ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૫ નો પરિપત્ર, જેના પર હાઈકોર્ટનો ચુકાદો આધારિત છે, રાજ્યોના પુનર્ગઠનના પરિણામે ઉદ્ભવતા સિનિયોરીટી અને અતિક્રમણના પ્રશ્નોને નિયંત્રિત કરવાના હેતુથી નથી. તે પરિપત્ર, તેની ભાષા દ્વારા, એવા કિસ્સાઓને

પહોંચી વળવા માટે બનાવવામાં આવ્યો છે કે જેમાં સ્ટેટ્સ રિઓર્ગેનાઈઝેશન એક્ટની જોગવાઈઓ સિવાય અને રાજ્યોના પુનર્ગઠનમાંથી ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ સિવાય સરકારી કર્મચારીને તેની યોગ્ય સિનિયોરીટી નકારવામાં આવી હતી પરંતુ પાછળથી સિનિયોરીટી લિસ્ટમાં યોગ્ય અને ઉચિત સ્થાન આપવામાં આવે છે. પરિપત્રનો ફકરો ૨ જે પબ્લિક સર્વિસ કમિશનના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતી જગ્યાઓ વિશે પણ વાત કરે છે તે થોડો સંકેત આપે છે કે પરિપત્ર માત્ર સેવા કારકિર્દીના સામાન્ય ક્રમમાં નિયમિત અતિક્રમણના કેસોને લાગુ કરવાના હેતુથી છે.

જો ૨૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૫ નો પરિપત્ર વર્તમાન જેવા કેસમાં લાગુ કરવાનો હેતુ હોત, તો તેણે ઓછામાં ઓછું ૧૦ માર્ચ, ૧૯૬૦ ના પરિપત્રનો સંદર્ભ લીધો હોત જે ખાસ કરીને રાજ્યોના પુનર્ગઠનના પરિણામે સિનિયોરીટી નક્કી કરવા સંબંધિત બાબતોનું સંચાલન કરે છે. તે પરિપત્ર, જ્યાં સુધી સંબંધિત છે, નીચે મુજબ વાંચે છે:

"અંતિમ ગ્રેડેશન લિસ્ટ મુજબ બઢતી પર સિનિયોરીટી અને પગાર નક્કી કરવા.

બોમ્બે સરકાર

રાજકીય અને સેવા વિભાગ

પરિપત્ર નં. એસઆર-આઈએનટી-૧૦૫૯-વીઆઈ

સચિવાલય, બોમ્બે, ૧૦ માર્ચ, ૧૯૬૦

સરકારનો પરિપત્ર

૧લી નવેમ્બર, ૧૯૫૬ ના રોજ અને તે પછી આપવામાં આવેલી બઢતીઓને એલોકેટેડ ગવર્મેન્ટ સર્વન્ટ્સ' (એન્સોર્પ્શન, સિનિયોરીટી, પે એન્ડ એલાઉન્સિસ) રૂલ્સ ૧૯૫૭ અનુસાર કર્મચારીઓના સમાવેશ અને ગ્રેડેશન લિસ્ટને આખરી ઓપ આપવા પડતર કામચલાઉ તરીકે ગણવામાં આવી છે. સંબંધિત સરકારી કર્મચારીઓ દ્વારા સુપરત કરાયેલી રજૂઆતો પરના નિર્ણયોના પરિણામે ગ્રેડેશન લિસ્ટમાં કરવામાં આવતા ફેરફારોના પ્રકાશમાં તેઓ રિવ્યુને પણ આધીન છે. એવો પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવ્યો છે કે એવા સરકારી કર્મચારીના કિસ્સામાં બઢતીની જગ્યામાં સિનિયોરીટી અને પગાર કેવી રીતે નક્કી કરવો જોઈએ કે જેમને અંતિમ ગ્રેડેશન લિસ્ટના પ્રકાશમાં, બઢતી માટે લેણા થતા હતા તે તારીખ પછી બઢતી આપવામાં આવે છે. સરકારને એ નિર્દેશ આપતા આનંદ થાય છે કે અંતિમ ગ્રેડેશન લિસ્ટ મુજબ બઢતી પર સિનિયોરીટી અને પ્રારંભિક પગાર એ રીતે નક્કી કરવામાં આવે જાણે કે સરકારી કર્મચારીને તે તારીખે બઢતી આપવામાં આવી હોય જે તારીખે તેને બઢતી મળી હોત જો ૧લી નવેમ્બર ૧૯૫૬ ના રોજ ગ્રેડેશન લિસ્ટ આખરી થઈ ગયું હોત. જે તારીખે તેને બઢતી આપવામાં આવી હોત તે તારીખનો ઉલ્લેખ કરતું નિમણૂક અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલ પ્રમાણપત્રના આધારે સ્વીકારવામાં આવવી

જોઈએ. જોકે, વાસ્તવિક બઢતીની તારીખ પહેલાના સમયગાળા માટે પગારની કોઈ બાકી રકમ ચૂકવવી જોઈએ નહીં."

આ પરિપત્ર હેઠળ, સામાવાળાની સિનિયોરીટી અને પ્રારંભિક પગાર એ રીતે નક્કી થવો જોઈએ જાણે કે તેને તે તારીખે બઢતી આપવામાં આવી હોય જે તારીખે તેને બઢતી મળી હોત જો ૧ નવેમ્બર, ૧૯૫૬ ના રોજ ગ્રેડેશન લિસ્ટ આખરી થઈ ગયું હોત. પરંતુ વાસ્તવિક બઢતીની તારીખ પહેલાના સમયગાળા માટે તેમને પગારની કોઈ બાકી રકમ ચૂકવી શકાશે નહીં. રાજ્ય સરકારે હાઈકોર્ટમાં દાખલ કરેલા તેમના કાઉન્ટર એફિડેવિટ દ્વારા આ પરિપત્ર પર આધાર રાખ્યો હતો પરંતુ સામાવાળા દ્વારા તે પરિપત્રની સત્તા બહાર અથવા માન્યતા સામે કોઈ પડકાર કરવામાં આવ્યો ન હતો તેમ છતાં તેણે પગારની બાકી રકમ માંગવા માટે તેની પીટીશનમાં સુધારો કરાવ્યો હતો. પરિપત્ર રાજ્ય સરકારની સત્તામાં છે તેવી ધારણા પર, અમને કોઈ શંકા નથી કે સામાવાળાનો કેસ તે પરિપત્ર હેઠળ આવતો હોવો જોઈએ, તે કિસ્સામાં તેઓ તેમની વાસ્તવિક બઢતીની તારીખ પહેલાના સમયગાળા માટે પગારની બાકી રકમ માટે હકદાર રહેશે નહીં.

સામાવાળા વતી હાજર રહેલા શ્રી ગુપ્તે "ધ એલોકેટેડ ગવર્મેન્ટ સર્વિન્ટ્સ' (એન્સોર્પ્શન, સિનિયોરીટી, પે એન્ડ એલાઉન્સિસ) રૂલ્સ, ૧૯૫૭" ના નિયમ ૨૧ પર આધાર રાખે છે અને દલીલ કરે છે કે તે નિયમ હેઠળ સામાવાળા તેમની ઉચ્ચ જગ્યા પર બઢતીની તારીખથી અસર સાથે, બઢતીની માની લેવાયેલી

તારીખ સહિત તેમનો પગાર અને ભથ્થાં મેળવવા હકદાર હોવાથી, મહારાષ્ટ્ર સરકારને, સ્ટેટ્સ રિઓર્ગેનાઇઝેશન એક્ટની કલમ ૧૧૫(૭) ના પ્રોવિઝોને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમની સેવા શરતોને તેમના ગુકસાન માટે બદલવાની કોઈ સત્તા નથી. આ દલીલ આ કોર્ટમાં પ્રથમ વખત આગળ ધરવામાં આવી છે, પરંતુ, તે સિવાય, અમે એ સ્વીકારવા અસમર્થ છીએ કે નિયમ ૨૧ દલીલ મુજબની અસર ધરાવે છે અથવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલ પરિપત્ર કલમ ૧૧૫(૭) ના પ્રોવિઝોના દૂષણ હેઠળ આવે છે. નિયમ ૨૧ દ્વારા, ૧ નવેમ્બર, ૧૯૫૬ ના રોજ તેમના પગારના નિર્ધારણ પર "ફાળવેલ સરકારી કર્મચારી માટે બાકી થતા" પગાર અને ભથ્થાંની બાકી રકમ માત્ર તે તારીખથી અસર સાથે ચૂકવવાપાત્ર રહેશે જ્યારથી તેઓ બોમ્બે રાજ્યમાં સેવા માટે ઉપલબ્ધ થયા અથવા નિયમ ૨(ડી) માં ઉદ્દેખિત કારણો સિવાય તે રીતે ઉપલબ્ધ થયા હોત. નિયમ ૨૧ હકદારતાના સ્વરૂપમાં નથી. બીજી બાજુ, તે ફાળવેલ સરકારી કર્મચારીના પગાર અને ભથ્થાં મેળવવાના અધિકારને "માત્ર તે તારીખથી અસર સાથે" મર્યાદિત કરે છે જ્યારથી તે બોમ્બે રાજ્યમાં સેવા માટે ઉપલબ્ધ થયો અથવા નિયમ ૨(ડી) માં ઉદ્દેખિત કારણો સિવાય તે રીતે ઉપલબ્ધ થયો હોત. મહારાષ્ટ્ર સરકાર દ્વારા ૨૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૫ ના રોજ જારી કરાયેલ પરિપત્ર સામાવાળા પાસેથી નિયમ ૨૧ હેઠળ તેમને ઉપલબ્ધ અધિકાર, જો કોઈ હોય તો, છીનવી લેતો નથી.

આ કારણોસર અમે હાઈકોર્ટનો ચુકાદો રદ કરીએ છીએ, આ અપીલ મંજૂર કરીએ છીએ અને નિર્દેશ આપીએ છીએ કે સામાવાળાની રિટ પીટીશન કાઢી

નાખવામાં આવશે. સ્પેશિયલ લીવ મંજૂર કરવામાં આવી તે સમયે પસાર કરાયેલા
હુકમને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલકર્તા સામાવાળાને અપીલનો ખર્ચ ચૂકવશે.

એસ.આર.

અપીલ મંજૂર કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.